

Здрава пчела

Брой 7 януари 2006 г.

Новинарче

С пожелания за пълни магазини с мед, в началото на Новата година, Здрава пчела е отново на Вашето внимание.

Стремежът ни е и през новата година да осигурим качествени продукти за профилактика и лечение на Вашите пчели. Ще увеличим броя на продуктите за подхранване на пчелите извън медосборния сезон. Ще Ви осигурим качествен инвентар от фирма "Дживан". Ще се постареем с наши лектори и гости от чужбина да Ви запознаем с научните достижения. Всичко това е с една цел – укрепване на пчеларството в България и повишаване просперитета на пчеларите. Пожелаваме много радост и щастие на всички наши приятели – пчелари и ги уверяваме, че винаги могат да разчитат на нашата помощ за опазване здравето на българските пчели.

**Драги приятели,
Скъпи пчелари,
Отмина 2005 година!!!**

Обръщайки се назад, искаме да споменем хубавото, за да продължим с оптимизъм напред.

Многобройни бяха срещите на представители на фирма „Примавет – София“ ООД с пчелари от страната и чужбина.

По наша покана – проф. Станимирович от Университета в Белград и д-р Драган Чиркович, експерт към Министерството на земеделието в Сърбия – бяха водещи лектори на изложението в Плевен и на фестивала на меда в Несебър. Фирмата ни участваше с щанд на празниците в София, Царево, Плевен, Несебър, Стара Загора, Белемето и др.

Наши представители участваха в **Апимондия** 2005 г. в Дъблин, на научния симпозиум в София. Лектори от нашата фирма изнесоха лекции в Пазарджик, Баня, Панагюрище, Велинград, Варна, София, Стара Загора, Перник, В. Търново, Царево.

Съвместно със Софийската пчеларска организация посрещнахме пчелари от Ниш, както и френски пчелари. Продължихме сътрудничеството при организирането на опитнопроизводствения пчелин на Софийската пчеларска кооперация „Нектар“. Имахме работни срещи с пчеларски дейатели от Русия, Македония, Сърбия, Турция, Франция и Румъния. Успешно приключиха научните изследвания на наши нови продукти в Тракийския университет в гр. Стара Загора, както и в университетите в гр. Белград и гр. Бурса – Турция.

Подадени бяха документи за регист-

рация на два нови ветеринарномедицински продукта за пчели – **Нозестат®** и **Екостоп®**.

Д-р Станчев беше избран за член на УС на Софийския браншови пчеларски съюз, за член на УС на Националния браншови съюз – БПС, както и за вицепрезидент на Организационния комитет на Симпозиума по майкопроизводство, по линия на Световната пчеларска организация „**АПИМОНДИЯ**“.

Гледайки с оптимизъм към следващата 2006г. ние се надяваме тя да бъде по-успешна за нашите клиенти и техните пчели да напълнят по 2-3 магазина с пчелен мед. Ние ще продължим с усилията си да осигуряваме здравето на пчелите с качествени ветеринарно-медицински профилактични и лекарствени средства. Надяваме се да успеем да убедим д-р Илиян Гечев – специалист

по болестите по пчелите, че пчеларството в България не може без лекарства и че неговата лична неприязън към фирма „Примавет – София“ ООД се отразява върху материалното благосъстояние на десетки хиляди пчелари.

Фирма „Примавет – София“ ООД ще продължи и през 2006г. усилията си за повишаване знанията на пчеларите чрез осигуряване на висококвалифицирани лектори от страната и чужбина, ще продължи да подкрепя всяка инициатива, носеща полза на българските пчелари. Ще разнообразим асортимента от стоки за пчеларите с помощта на нашите партньори – фирма „**VITA EUROPE**“ от Англия с нови лекарства за пчели и фирма „**ДЖИВАН**“ – Турция с разнообразен и качествен пчеларски инвентар.

**фирма "Примавет — София"
поздравява пчеларите
с Деня на пчеларя
Св. Харалампий.
БЛАГОСЛОВЕН ДА БЪДЕ ТРУДЪТ
НА ПЧЕЛАРИТЕ И ПЧЕЛИТЕ!!!**

**ЧЕСТИТА НАГРАДА!!!
"ПЧЕЛАР № 1
ЗА 2005 г."
КОСТАДИН ЯКОФОВ
от гр. ПЛОВДИВ**

Промяна в Закона за пчеларството

Във връзка с приетия на 18 октомври 2005 г. Закон за ветеринарномедицинската дейност от НС се променя чл. 36 от Закона за пчеларството. (ДВ, бр. 57 от 2003 г.)

В преходни и заключителни разпоредби на ЗВД, параграф 19, чл. 36 от Закона за пчеларството се изменя по следния начин: „Ежегодните профилактични прегледи на пчелните семейства се извършват от ветеринарномедицински специалисти, съгласно изискванията по държавната профилактична програма по чл. 118, ал. 1 от ЗВД. Според ЗВД чл. 35 задължение на участъковите ветеринарни лекари е изпълнението на държавната профилактична програма. При извършването на прегледите по ал. 1 могат да вземат участие и пчелари прверителни, предложени от съответната областна структура на Националния браншови пчеларски съюз.

Промяната в ЗП е свързана с изготвяне ежегодно на държавна профилактична програма и списък на заразните болести, срещу които ветеринарномедицинските органи провеждат мерки за профилактика, ограничаване и ликвидиране. Програмата и списъкът се изготвят всяка година и се обнародват в „Държавен вестник“. Програмата се утвърждава от Министъра на земеделието и горите и съдържа броя на пчелните семейства, подлежащи на идентификация, вид и схеми за прилагане на профилактичните мерки и срокове за тяхното изпълнение. Списъкът съдържа заразните болести (в случая американски гнилец — за 2005) мерки за профилактика, ограничаването и ликвидирането им, както и разпределение на финансовите средства за обезпечаването им. Какво ще се обезпечава? Мерките срещу болестите от списъка и разходите за идентификация се финансират със средства от републиканския бюджет. Разходите за профилактика на болестите, които не са включени в списъка се заплащат от собствениците на животни (пчелни семейства). Посочените промени са отбелязани в чл. 118 до 121 на новия ЗВД, който влиза в сила през м. май 2006 г.

Процедурите по ЗВД са важни за пчеларите, във връзка с предстоящите през 2006 г. профилактични прегледи на пчелните семейства и дават яснота по отношение на различни мнения по въпроса.

Фестивал на мановия мед „Царево 2005“

Специалистите от фирма „Примавет – София“ ООД са почетни членове на пчеларско дружество „Мана“ в гр. Царево и активно участваха в работата на II-рия фестивал на Мановия мед. В събствващата научноприложна програма г-р Панчев представи лекция в областта на здраветопазването на пчелните семейства. На изложбения щанд на фирма „Примавет – София“ се проведе консултация по прилагане на лекарствени продукти за лечение на пчелните семейства.

Поздравяваме нашия приятел Манол Тодоров за добрата организация на фестивала.

Научна конференция по пчеларство и екология — София, септември 2005

„Ефективността на Нозестат срещу нозематозата по пчелите“

Препаратът Нозестат – разтвор в продължение на 18-годишната си употреба от пчеларите в страната е доказал доброто си действие в борбата с нозематозата.

„Примавет – София“ ООД представи документация пред ИКВП и НВМС и извърши подробни клинични изследвания за потвърждаване ефективността на Нозестат. Предлагаме на пчеларите резюме от изследване на Нозестат, извършено от водещият специалист по болести по пчелите – ст. н. с. г-р Калинка Гургулова и колеги (резюме на доклад от конференцията)

Извършено е експериментално клинично изпитване на ефективността и установяване на действието на препарата Нозестат. Опитите са проведени през периода юни – юли 2005 г., върху 35 пчелни семейства, естествено инвазирани с *Nozema apis*, произхождащи от пчелин с проявление на латентна форма на нозематоза.

Установена е ефективност на Нозестат

76,3% при приложение в доза 5 ml/l при трикратно третиране през 3 дни, а след повторното след 7 дни третиране по същата схема — 94.20%. При второто третиране някои семейства се освобождават напълно от ноземните спори, а при други се установява значително намаляване степента на инвазия на пчелите с ноземни спори. Нетретираните инвазирани пчелни семейства изостава в своето развитие в сравнение с третираните, а степента на инвазия на пчелите им с ноземни спори се увеличава. Не е отчетено токсично действие върху пчелите, пчелните майки и пилото.

През м. декември 2005 г. изтече седеммесечният срок по процедурата за разрешение за употреба на Нозестат – разтвор.

Вярваме, че административната процедура по регистрация на Нозестат от НВМС ще завърши преди пролетното развитие на пчелите, за да могат ветеринарните специалисти и пчеларите да третират пчелите при проблеми с нозематоза.

„Опасност от ноземна епидемия!“ предупреждава републиканският специалист по болести при пчелите ст. н. с. г-р Калинка Гургулова

Според г-р Гургулова (сп. „Пчелар“, бр. 8, 2005 г.) през 2005 г. нозематозата се прояви в много райони на страната и може да се каже, че влезе в групата на проблемните за България болести по пчелите. Тревожен е фактът, че нозематозата беше установена и в някои репродуктивни стопанства за производство на пчелни майки. За да се справим с това заболяване е необходимо ноземните спори в червата на болните пчели да бъдат унищожени с противноозематозен препарат.

В момента в нашата страна няма регистриран такъв препарат (фумагилин не може да се внася поради забрана за използване на антибиотици, а препаратът Нозестат е в процедура на пререгистрация). Ако нямаме регистриран препарат срещу нозематоза съществува опасност заболяването да засегне всички райони на страната.

Защитена дисертация

„Проучвания върху оптимизирането на ветеринарно-санитарния контрол на пчелния мед“

През м. ноември 2005 г. гл. асистент г-р Динко Динков от Ветеринарно-медицинския факултет гр. Стара Загора представи и защити своя дисертационен труд в областта на „Ветеринарно-санитарна експертиза“

Научният труд на г-р Динков обхваща изследвания по унифициране на качествените показатели и въвеждане на нови, по-обективни методи за анализ на мед, като инвертазна активност, съдържание на пролин, специфична оптична активност и др. Изследвани са проблеми по температурната обработка на пчелния мед, нерегламентираното добавяне или усиленото подхранване на пчелите със захарни сиропи и др.

Освен научните изводи, представени са и практически препоръки: при изследване на пчелен мед да се въведе показател инвертазна активност (≥ 10 IN), съдържание на пролин (≥ 180 mg/kg) и специфична оптична активност (нектарен мед – „отрицателни стойности“, манов мед – „положителни стойности“.)

Проведените изследвания показват, че инвертазната активност на мановия мед е 30.48 IN и е 2.75 пъти по-висока от тази на полифлорния нектарен мед (11.07 IN). Този показател може да се

използва за диференциране на двата вида мед.

Установено е, че при загряване на пчелен мед в водна баня при 70° се получава 16.52 пъти намаляване на инвертазната му активност. При подхранване на пчелните семейства със захарен сироп, инвертазната активност на получения мед намалява, а съдържанието на пролин и специфичната оптична активност се увеличават.

Пролин е аминокиселина, която се доказва в пчелния мед. Съдържанието на пролин в полифлорния нектарен мед е 269.5mg/kg, а при мановия мед 651.78 mg/kg. Този показател може да послужи за различаване на двата вида мед.

Проучването на г-р Динков по отношение на норми и методи за анализ на пчелен мед, разширяват възможностите на ветеринарно-санитарния контрол във връзка с гарантиране на качеството и безопасността на пчелния мед, като хранителен продукт и имат значение за пчеларството.

Специалистите от „Примавет – София“ ООД поздравяват г-р Д. Динков с успешната защита на дисертационния труд.

ФИРМА „ПРИМАВЕТ – СОФИЯ“ ООД ПРЕДАГА ПЧЕЛАРСКИ ИНВЕНТАР ОТ ФИРМА „ДЖИВАН“ – ГР. БУРСА, ТУРЦИЯ

Българските пчелари, които посетиха в гр. Бурса магазина за пчеларски инвентар на фирма „Дживан“ използват с успех закупения от тях пчеларски инвентар.

От две години и „Примавет – София“ ООД има договореност за разпространение на пчеларския инвентар на „Дживан“ на българския пазар.

Общата оценка на българските пчелари е, че качеството на инвентара на „Дживан“ не отстъпва на условията за работа при добри пчеларни практики и на изискванията за качеството на храните по Европейските стандарти. Технологично предлаганият гребен пчелен инвентар е изпълнен от качествен материал и при изработването му са включени елементи, които облекчават труда и подобряват условията за работа на пчеларите.

Предлагаме на пчеларите оферта за наличните количества от инвентар, които може да закупите директно от „Примавет – София“ ООД

Пчеларски инвентар – „Дживан“ Турция	
Наименование на инвентара	Ед. цена
Пушалка – хром-никел.стомана, мех изк. кожа 10.5x19 см	15.30 лв.
Пушалка – хром – никел.стомана, мех ест. кожа 10.5x19 см	16.92 лв.
Пушалка – хром – никел.стомана, мех ест. кожа 10.5x19 см	22.08 лв.
Пушалка – хром – никел.стомана, мех ест. кожа, скара 10.5x21 см	23.58 лв.
Хранилка – пластмаса, 900 мл	3.00 лв.
Хранилка – пластмаса, 3000 мл	6.00 лв.
Хранилка – пластмаса, рамкова, 900 мл	3.00 лв.
Четка едноредна	3.00 лв.
Четка двуредна	4.80 лв.
Нож за разпечатване еластичен	5.40 лв.
Вилица за разпечатване с пластмасова дръжка	4.80 лв.
Шпорче закрепващо	2.70 лв.
Тел пчеларска 0.4 мм – 50 гр	0.65 лв.
Прашецоуловител външен	4.80 лв.
Капан за оси – метален	5.10 лв.
Було – бяло	11.40 лв.
Було с яке – бяло	16.80 лв.
Ръкавици пчеларски	4.50 лв.
Рамкочиствач	2.88 лв.
Мехче за пушалка	8.10 лв.
Лентичка за прашецоуловител	1.74 лв.

На всички пчеларски изложения „Примавет – София“ ООД демонстрира предимствата на пчеларския инвентар на фирма „Дживан“

„Защо лентите Варостоп нямат миризма ?“

Отговор на читателско запитване

Във връзка със зададен въпрос от пчелар, доволен от действието на продукта **Варостоп-ленти** срещу вароатоза по пчелите, поясняваме:

Ветеринарномедицинският продукт **Варостоп-ленти** се използва повече от осем години в пчеларската практика за борба с вароатозата по пчелите. **Варостоп-ленти** е регистриран в Р България от комисия по лекарствени средства при НВМС с регистрационен № А1462 и се произвежда при добра производствена фармацевтична практика от фирма „Примавет – София“ ООД. Ветеринарните лекари и пчеларите са убедени в добрите профилактични и лечебни качества на **Варостоп-ленти**. Всички партиди са произведени под контрола на обратна производствена практика, анализирани са по отношение съдържание на активното вещество в лентите (3,6 mg Флуметрин в една лента) и са минали през микробиологичен контрол.

Необходимо е да се знае, че флуметрина е точно дозиран върху всяка лентата.

Флуметринът притежава контактено дей-

ствие върху кърлежа Вароа. За изясняване на механизма на действие припомняме на пчеларите, че пчелите преминавайки през лентите поставени според упътването за прилагане в кошера отнемат с външните части на тялото си активно вещество и по пътя на социалния контакт по между им го разпределят между останалите пчели. По този начин флуметринът действа контактено парализиращо на кърлежа Вароа и го убива в граници от 98-99%. Това е доказано с клинични опити и на практика като ефект възлжащ се на **Варостоп-ленти**. При използването му пчеларите нямат проблеми с вароатозата. В последните години продуктите срещу вароатоза, които съдържат активно вещество флуметрин (**Варостоп** и Байварол „Байер“) се отличават с най-висока ефикасност в света срещу кърлежа Вароа. Има определено и минимално допустимо съдържание на активното вещество флуметрин в пчелен мед в нормативни документи на ЕС и РБългария, което дава основание на пчеларите да използват спокой-

Тревога за пчеларската наука

Пчеларството е обособен дял на животновъдството.

Пчелният мед близо в рациона на човека още от първобитни времена, а сведения за отглеждане на медоносни пчели се срещат в папирусите от древните египетяни.

В последните 10 години пчеларството е единствения животновъден отрасъл в нашата страна, които бележи тенденция на подем и нарастване на броя на отглежданите пчелни семейства. Това се дължи на редица икономически и социални фактори. Успоредно с нарастване броя на пчелните семейства се развива и съпътстващи производства, като предприятия за преработка на мед, предприятия за производство на различен пчеларски инвентар, осъществява се внос на пчеларски инвентар, усъвършенства се майкопроизводството, увеличават се броя на издаваните вестници, списания, учебни помагала и книги на пчеларската тематика.

Тревожно е изоставянето на научното развитие в областта на пчеларството.

Пчеларството, като всеки животновъден отрасъл, дължи развитието си на задълбочени научни изследвания в последните 150 години. Изследванията върху биологията на пчелата дадоха възможности за усъвършенстване на технологиите на отглеждане, които са основите за успешното развитие на отрасъла. В световен мащаб научните дирения продължават. Така например бече се изследва генома на пчелата. В последните години в България се наблюдава ясно очертана тенденция на рязко намаляване броя на научните звена и на учените, работещи в областта на пчеларството. Активно заетите научни работници включително и тези занимаващи се с контрол диагностика и майкопроизводство са под 15. Научните звена са с ранг лаборатории към секции и катедри и има само една специализирана катедра.

Проблемът е много тревожен, тъй като изследването на научни проблеми зависи не само от финансиране, а също така и от наличие на съвременна материална база, която се гради с години. Подготовката на пълноценен научен работник изисква минимум 6-8 години след завършване на висшето образование.

В настоящия момент активно работят ст.н.с. г-р Гургулова, доц. Първанов, доц. Петров, доц. Ненчев, доц. Желязкова, ст.н.с. Ц. Иванов и неговите сътрудници. Престои изпълнение на програма за развитие на българското пчеларство разработена съвместно от МЗГ, Германското техническо дружество и НБС-БПС. За да се гарантира успеха на програмата е необходимо да се привлечат млади специалисти, които да се подготвят за научна работа в областта на пчеларската наука.

но **Варостоп-ленти**, според упътването за прилагане без опасност от остатъчни количества в пчелния мед.

Фирма „Примавет – София“ ООД е единствен лицензиран производител в България, специализиран за производство на лекарствени продукти срещу болести по пчелите и дължи на доброто качество, за да решава проблемите свързани със здравето на пчелите.

Съгласно изискванията за добра производствена практика фирмата производител гарантира наличието на 3,6 mg флуметрин върху всяка лента. След усъвършенстване на технологията на сушене в производството миризмата на разтворителя на активното вещество се отстранява без това да променя действието на **Варостоп-ленти** върху кърлежа Вароа.

Напомниме, че всеки ветеринарно-медицински продукт трябва да се употребява съгласно упътването за прилагане, като се следи за срока на годност върху опаковката.

Фирма „ПРИМАВЕТ – СОФИЯ“ ООД и участието ѝ в 39-ия конгрес на АПИМОНДИЯ

От 21 до 26 август 2005 г. в Дъблин, Ирландия се проведе Световен конгрес по пчеларство – Апи-мондия – за поредно запознаване с новостите в пчеларството и пчеларската наука.

България участваше с общ щанд, на който бяха демонстрирани български мостри пчелен мед. Фирма „СизиФ“ участва в специализираното изложение – „АПИЕКСПО“.

„Примавет – София“ ООД имаше съвместен щанд с фирма „Джизиван“ от гр. Бурса, Турция и бе представена от търговския директор Петър Петров.

Във връзка с научната програма доц. Първанов от Тракийския университет – гр. Стара Загора представи доклад относно възможностите за борба с американския гнилец без лекарствени средства. На изложението „АПИЕКСПО“ – „Примавет – София“ ООД проведе редица разговори с изложители от други страни.

„ПРИМАВЕТ – СОФИЯ“ ООД организира семинари с пчеларите по въпросите на пчелната патология

През февруари и септември 2005 г. на Пчеларския събор в гр. Плевен и по време на Фестивала на меда в гр. Несебър бяха организирани еднодневни семинари по проблеми на болестите по пчелите.

Лектори на семинара по покана на „Примавет – София“ ООД бяха проф. Зоран Станимирович от университета в гр. Белград и г-р Драган Чиркович – гържжавен експерт от Сърбия и Черна гора.

Темите обхващаха актуални проблеми, свързани с практическото решаване на дейностите по организацията на профилактиката и лечението на вароатозата и нозематозата по пчелните семейства.

проф. Зоран Станимирович отчита опит на пчелина на фирма „Примавет – София“ ООД

АПИТОНУС И ПРОБУДА ХРАНА ЗА ПЧЕЛИТЕ

В края на зимния сезон „Примавет – София“ ООД предоставя на пчеларите възможност за подобро подхранване на пчелните семейства.

Пчеларите, които използват **Апитонус** през миналата зима оцениха благоприятното му въздействие за ранното разбитие на пчелните семейства. **Апитонус** е твърда въглехидратна храна, към която са включени незаменими и добре усвоима аминокиселина – метионин и витамин Е. **Апитонус** може да се постави в зависимост от нуждите директно върху рамките или върху отвора на хранилката.

При недостиг на прашец пчеларите използват определени белтъчни храни за компенсиране. В това направление е приготвен концентрат – **Пробуда**, който съдържа обезмаслено сухо мляко и минерални вещества. **Пробуда** може да се приложи към пробуда или към захарния сироп за подхранване.

Пчеломания 2005 гр. Добрич

Фирма „VITA EUROPE“ новия търговски партньор на фирма „ПРИМАВЕТ – СОФИЯ“ ООД

Английската фирма „Vita Europe“ Англия е една от малкото световни фирми, специализирала се в разработването и производството на лекарствени средства за пчели.

Фирмата е регистрирала и разпространява своите продукти в над 40 страни от целия свят.

Фирма „Примавет – София“ ООД сключи договор за взаимно представителство. През следва-

щата година очакваме да се получи разрешение за употреба в България на противовароатозния продукт **АПИГАРД**. По-късно, ще бъдат предложени на вниманието на българските пчелари тестове за експресно полево диагностициране на американския и европейския гнилец, както и много ефикасен биологичен препарат срещу восъчен молец.

София – световен научен форум по майкопроизводство

Група водена от г-н Йоргенсен, председател на Апимондия, извърши през м. юни обстоен преглед на майкопроизводството в България. С тяхна препоръка, България беше утвърдена за домакин и организатор на Световен симпозиум по майко-производство под егидата на Апимондия и почетното председателство на Министъра на земеделието и горите г-н

Нихат Кабил. Симпозиумът ще се състои от 1 до 3. IX. 2006 г. в НДК – гр. София. Организационният комитет начело с г-н Г. Ганев, председател на НБО – БПС реши да се проведе съпътстващо международно изложение на пчеларски инвентар и продукти. Ще бъдат организирани и посещения на чуждестранни лектори в пчеларските организации в станата.

Броя подготвиха:

Ст. н. с. д-р Иван Панчев,
Ст. н. с. д-р Филип Станчев,
Д-р Вера Попова,
Гая Спасова,
Маг. ик. Надежда Христова
Печат: „СКАЛА“
Издава: фирма „Примавет – София“ ООД

Варостоп срещу вароатоза
Фунгисан срещу аскосфероза
Пробуда срещу белтъчен глад
Старовит стимулира майката за повече здраво пило пчели и мед
Апитонус въглехидратна храна за пчели

АПИТОНУС въглехидратна храна за пчели

Чрез прилагането на „АПИТОНУС“ ще започне добро и своевременно развитие на пчелите в началото на активния пчеларски сезон.